

Hướng dẫn soạn văn lớp 6 bài Phương pháp tả người

I. Phương pháp viết một đoạn văn, bài văn tả người

Giải câu 1 (Trang 59 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Đọc các đoạn văn (Trang 59 SGK Ngữ văn 6 tập 2)

Trả lời:

Các em hãy đọc 3 đoạn văn ở trang 59 trong SGK Ngữ văn lớp 6 Tập 2.

Giải câu 2 (Trang 61 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Trả lời các câu hỏi:

a) Mỗi đoạn văn trên tả ai? Người được tả có đặc điểm gì nổi bật? Đặc điểm đó được thể hiện ở những từ ngữ và hình ảnh nào?

b) Trong các đoạn văn trên, đoạn nào tập trung khắc họa chân dung nhân vật, đoạn nào tả người gắn với công việc? Yêu cầu lựa chọn chi tiết và hình ảnh ở mỗi đoạn có khác nhau không?

c) Đoạn văn thứ ba gần như một bài văn miêu tả hoàn chỉnh có ba phần. Em hãy chỉ ra và nêu nội dung chính của mỗi phần. Nếu phải đặt tên cho bài văn này thì em sẽ đặt là gì?

Trả lời:

a) – Đoạn văn 1: tả Dượng Hương Thư chèo thuyền vượt thác

+ Đặc tả về ngoại hình thông qua các từ ngữ: cuồn cuộn, cắn chặt, ghi và những so sánh như tượng đồng đúc, hiệp sĩ

– Đoạn văn 2: tả chân dung Cai Tứ- ông cai gian giáo

+ Tả về các nét trên khuôn mặt với các tính từ: thấp, gầy, vuông, hóp, lồm chồm, gian hùng

+ Các động từ: dòm, giầu giêm, đập điệm, toe toét.

– Đoạn văn 3: tả cuộc đấu vật của ông Quắm Đen và Cản Ngũ

+ Tả về hoạt động của hai nhân vật với động từ: lấn xả, lấn lướt, vòn, thoát, biến, hóa, chúi xuống, bốc lên, nhấc bổng, luồn

+ Các tính từ: ráo riết, lắt léo, hóc hiểm, lò ngò, chặm chạp, lúng túng, loay hoay

b) Trong những đoạn văn trên của Võ Quảng và Lan Khai tập trung khắc họa chân dung nhân vật/ Kim Lân tả người gắn với hoạt động, công việc

Hướng dẫn soạn văn lớp 6 bài Phương pháp tả người

+ Tả chân dung gắn với hình ảnh tĩnh, do đó có thể sử dụng danh, tính từ, tả hoạt động thường sử dụng động từ

c) Đoạn văn thứ 3 gần như một đoạn văn hoàn chỉnh:

+ Mở bài: Từ đâu... nổi lên âm ầm: Giới thiệu chung về cảnh diễn ra hội vật

+ Thân bài: tiếp... buộc sợi dây quanh bụng: Diễn biến cuộc vật đô Trám Đen và Cản Ngũ

+ Kết bài: còn lại: cảm xúc về cái kết keo vật

II. Luyện tập

Giải câu 1 – Luyện tập (Trang 62 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Hãy nêu các chi tiết tiêu biểu mà em sẽ lựa chọn khi miêu tả các đối tượng sau đây:

- Một em bé chừng 4 – 5 tuổi;
- Một cụ già cao tuổi;
- Cô giáo của em đang say sưa giảng bài trên lớp.

Trả lời:

- Tả một em bé chừng 4-5 tuổi:
- + Gương mặt bầu bĩnh

Hướng dẫn soạn văn lớp 6 bài Phương pháp tả người

- + Mắt tròn đen ngậy thơ
- + Miệng chúm chím cười
- + Làn da trắng, mềm mại
- + Chân tay bé xíu,
- Tả một cụ già cao tuổi:
 - + Tóc, râu trắng bạc phơ
 - + Da nhăn nheo, gương mặt
 - + Giọng nói trầm ấm
 - + Dáng vẻ lom khom
- Tả cô giáo say sưa giảng bài trên bảng:
 - + Gương mặt tươi sáng, thanh thoát
 - + Dáng đi uyển chuyển
 - + Giọng nói truyền cảm

Giải câu 2 – Luyện tập (Trang 62 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Hãy lập dàn ý (cơ bản) cho bài văn miêu tả một trong ba đối tượng trên.

Trả lời:

Dàn ý cho bài văn miêu tả một em bé chừng 4- 5 tuổi

Mở bài: Giới thiệu chung về em bé (em bé của em, em bé nhà hàng xóm, em bé em gặp...)

+ Tên, tuổi, giới tính của em bé.

Thân bài:

– Miêu tả khái quát:

+ Chiều cao, thân hình

– Tả chi tiết:

Hướng dẫn soạn văn lớp 6 bài Phương pháp tả người

- + Miêu tả gương mặt
- + Đầu tròn, mái tóc thưa
- + Đôi mắt tròn, sáng
- + Miệng hay cười
- Tả hoạt động của em bé
- + Em bé thường hay hát, múa
- + Em bé thích được khen
- + Thường thích chơi với bố mẹ, anh chị, ông bà
- + Hay nhõng nhẽo

Kết bài: Tình cảm của em và mọi người đối với em bé.

Giải câu 3 – Luyện tập (Trang 62 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Đoạn văn sau đã bị xóa bỏ đi hai chỗ trong ngoặc (...). Nếu viết, em sẽ viết vào chỗ trống đó như thế nào? Em thử đoán xem ông Cản Ngũ được miêu tả trong tư thế chuẩn bị làm việc gì?

Trên thêm cao, ông Cản Ngũ ngồi xếp bằng trên chiếu đậu trắng, cạp điều. Ông ngồi một mình một chiếu; người ông đờ như (...), to lớn, lấm liệt, nhác trông không khác gì (...) ở trong đền. Đầu ông buộc một vuông khăn màu xanh lục giữ tóc, mình trần, đóng khố bao khăn vắt.

Trả lời:

Nếu được viết, em sẽ thêm vào chỗ trống các từ:

- Tôm luyệt, than nóng
 - Ông tượng, ông tướng
- > Miêu tả ông Cản Ngũ trong tư thế chuẩn bị bước vào keo vật